

OŠ Spodnja Šiška DELO NA DOMU	Datum: sreda, 6.5. 2020
Razred: 7. C Učna ura:	Učna snov: KAKŠNO JE BILO ŽIVLJENJE V RIMSKEM IMPERIJU

Ave, dragi učenci.

Danes si boste v učbeniku prebrali še poglavje KAKŠNO JE BILO ŽIVLJENJE V RIMSKEM IMPERIJU in naredili primerjavo z življenjem starih Grkov.

Prilagam še dodaten vir (MK)
Preberi in sledi spodnjim navodilom.

Vir 2: Dnevnik slovensko-rimskega najstnika (njega je časovni stroj odpeljal v Emono in to se mu zdi precej kul)



Po ogledu filma Gladiator me je zamikalo, da bi se s časovnim strojem prestavil v čas starega Rima. OK, vem, da film in resnično življenje po navadi nimata veliko skupnega, ampak reees si želim preživeti nekaj časa kot sin v družini rimskega vojaka. Upam, da bo moj oče podoben Maximusu!

* * *

Štala. Foter me je dobil, ko sem hotel zvečer na skrivaj šibniti od doma. Saj ne bi šel daleč, le par hiš naprej, do Vite. Uf, Vita je res krasna in z njo bi lahko preživel cele dneve. Njene oči so kot nebo pred nevihto, lasje pa temni kot blaga poletna noč. In njen nasmeh – uf!

Mislil sem nanjo, ko me je zasačil foter. Ravno sem se plazil skozi okno in si mislil, da mi je uspelo, ko me je prijel. Moj oče, nekdanji legionar. Nekdanji bojevnik

rimске legije z ne vem koliko let bojnih izkušenj. Saj mi je povedal, pa sem pozabil. Kot sem pozabil tudi, kje vse je bil in komu je sekal glave na različnih bojiščih sveta.

»A tako, mulc,« je zarjovel. »Sem zato nosil glavo naprodaj vsa ta leta? Veliko sreče sem imel, da sem preživel in da sem v Emoni zaslužen dobi tole hišico. Imam mirno službo stražarja obzidja. Ti se lahko šolaš, kar je dano redkim. Učitelje je treba plačati, tega si ne more privoščiti vsak. In vse to bi rad zapravil?!«

A sem ga komaj slišal. Pred očmi sem imel le Vito. Ja, priznam. Malce sem zaljubljen. Malce? No, do ušes sem zacopan. Vita ni le lepa, je tudi brihtna. Na domu jo obiskuje in šola učitelj. Uči jo branja, pisanja in govornišva. Zadnjič sva klepetala, kaj bova, ko odrasteva. Povedal sem ji, da v mestu živi mojster Gaj, ki zna izdelovati enkratne mozaike. Tudi jaz želim biti kot on. In moj prvi mozaik bo Vitina podoba.

Nočem biti vojak, politik, trgovec ali graditelj cest, obzidij, stavb in akvaduktov. Hočem biti umetnik ali govornik, kot slavni Cicero. In to bom tudi postal. Tudi če me oče nažene od hiše. Tudi če mi odvzame svobodo in me proda kot sužnja. Hm, sužnjem ni prav lahko na tem svetu. Na milost in nemilost so prepuščeni svojim gospodarjem. Suženj se lahko rodi ali pa to postaneš. Veliko sužnjev je ujetnikov iz tujih dežel, ki jih prodajajo na rimski tržnici. Na primer, če neko ozemlje zasede naša vojska, ljudje, ki tam živijo, postanejo sužnji. Delajo najtežje stvari, ki se jih mi, svobodni ljudje, izogibamo. Na primer, čistijo kloake, veslajo na galejah, čistijo za pijanci ali so celo gladiatorji. Sužnji tudi ne smejo sodelovati v družbenem življenju in so gospodarjeva last. Le v redkih primerih lahko postanejo svobodni, na primer, če se gospodar za to odloči in jih osvobodi. No, kar naj me proda. Uprem se kot Spartak.

Vem, da se mati strinja z menoj. A kaj ko ima pri hiši glavno besedo oče. Mati skrbi za dom, mojo vzgojo in hrano. Ubogati mora moža in na trg ne sme brez spremstva sužnje. Pri gospodinjstkih opravilih ji pomaga sužnja Livia. Moj oče je vojak, zvest strogemu življenju. Najprej oče in nato ostali. Najprej država, šele nato družina. Avtoriteta, disciplina, zvestoba. Zakoni so sveti in dobro se jih je držati. Si vedel/-a, da oče lahko določi tudi, s kom se bom poročil? Kakšne buče. Meni je popolnoma jasno, s kom se hočem poročiti. Z Vito. V Emoni mi je všeč, zato sem se odločil, da bom tukaj ostal. Ko bom jaz *pater familias* in Vita moja žena, bova o vsem skupaj odločala. Pa naj si mislijo o tem kar želijo!

Antični vsakdanjik: **razmisli-odg.ustno**

- a) O čem govori v svojem zapisu?
- b) Najstnik živi v Emoni. Bi bilo njegovo življenje bistveno drugačno, če bi živel v Rimu? Odgovor utemelji.
- c) Dnevnik je zapisal najstnik iz sodobnosti, ki se je s časovnim strojem znašel v antični Emoni. Najdeš v zapisu dele, ki kažejo današnji način gledanja?

Sužnji: : **odg. Ustno- razmisli**

- a) V viru 2 poišči sužnjevo ime in njegova opravila.
- b) Razloži, kdo je bil suženj in kakšne so bile njegove zadolžitve. V čem se je razlikoval družbeni položaj sužnja od preostalih prebivalcev?
- c) Kako je lahko nekdo postal suženj?
- č) Zakaj so bili sužnji pomembni za antično družbo?

1.

Iz dnevnika rimskega najstnika lahko razbereš značilnosti antične družine: vlogo očeta, mame, otrok in sužnjev.

V preglednici je predstavljena vloga očeta v antični družini. Enako preglednico nariši v zvezek in jo izpolni za mamo, otroke (dečke in deklice) ter sužnje. Uporabi znanje, ki ga imaš o političnem življenju v Atenah v stari Grčiji in v rimski državi v cesarstvu.

Vprašanja, ki naj ti bodo v pomoč:

- A) Kateri član družine je imel glavno vlogo v grški (atenski) in rimski družini?
 B) Opiši podobnosti in razlike v položaju ženske pri starih Grkih v Atenah in Rimljanih. dobro počutil/-a v starem Rimu? Odgovor utemelji. v mladinski strokovni literaturi.

	Grška družina	Rimska družina
Kakšna je vloga očeta?	Odloča o življenju in smrti družinskih članov, skrbi za preživetje družine.	Odloča o življenju in smrti družinskih članov, skrbi za preživetje družine.
Katere naloge opravlja ali so mu zaupane?	Skrb za družino, politično udejstvovanje.	Odloča o življenju v družini in jo preživlja.
Kakšne pravice ima?	Lahko sodeluje pri atenski demokraciji.	Odloča o življenju v družini.
Omejitve oz. kdo odloča o njegovem življenju?	Omejujejo in usmerjajo ga atenski zakoni.	Omejujejo in usmerjajo ga rimski zakoni.

2. Ob spodnji ilustraciji opiši rimsko bivališče. Pomagaj si z ogledom rekonstrukcij bivališč na spletu (v iskalnik vpiši geslo ancient greek house reconstruction ali ancient roman house reconstruction). Morda si te značilnosti spoznal/-a že lani. Znanje obnovi.

